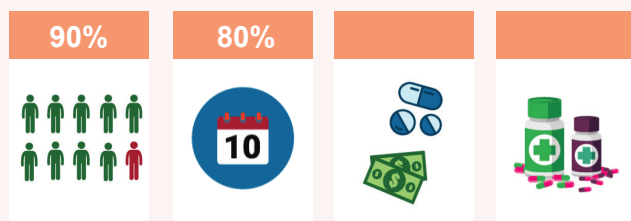

שימוש במשאבי בריאות ותוצרים קליניים באלרגים לפניצילין בארגון בריאות אמבולטורי

שירלי שפירא בן דוד^{1,2}, אבנר קנטור¹, ביאטריס חמו¹, סבטלנה דונסקו¹, שרון ברוך גז¹,
דניאלה רחמים כהן¹, נעמה שמיר שטיין¹, עדנה בר רצון¹, אלון הרשקו^{3,4}

1 - מכבי שירותי בריאות, הנהלה ראשית, 2 - אוניברסיטת תל אביב, הפקולטה לרפואה ומדעי הבריאות,
3 - מרכז רפואי הדסה עין כרם, מחלקת פנימית ג' 4 - האוניברסיטה העברית, הפקולטה לרפואה

רקע

אלרגיה לפניצילין היא השכיחה ביותר, אך ברוב המקרים אינה אמיתית או חולפת עם הזמן - מה שמוביל לרישום אנטיביוטיקה חלופית, יקרה יותר ובעלת סיכון מוגבר לתופעות לוואי.

מטרה

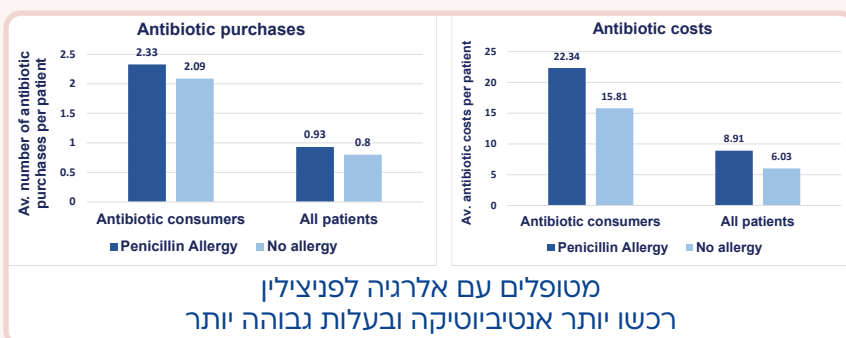
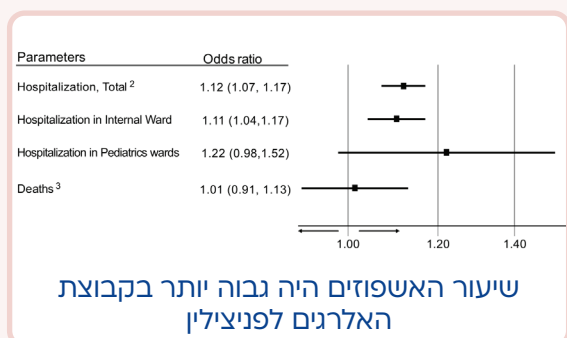
לבחון את ההשלכות הרפואיות והכלכליות של מטופלים עם כותרת של אלרגיה לפניצילין בקהילה.

שיטות

מחקר עוקבה רטרוספקטיבי עם קבוצת ביקורת מצומדת. אוכלוסיית המחקר כללה 2,602,110 חברי מכבי שירותי בריאות, קופת החולים השניה בגודלה בישראל. נבדקו רשומות רפואיות של מטופלים עם תיעוד של אלרגיה לפניצילין בשנת 2022, בהשוואה לנבדקים תואמים ללא אלרגיה, לפי קבוצת גיל, מין, מוצא, מצב סוציו-אקונומי ומחלות רקע. תוצאי המחקר כללו ביקורים אצל רופאים, אשפוזים, תמותה, רכישת אנטיביוטיקה ועלויות.

תוצאות

נכללו במחקר 96,773 נבדקים (3.7%) עם תיעוד של אלרגיה לפניצילין. רובם נשים (63.3%), גיל ממוצע 47.3 (±22) שנים, ורובם ממעמד סוציו-אקונומי בינוני עד גבוה (85.6%). לאחר צימוד לקבוצה ביקורת בוצעה השוואה בין 96,675 בכל קבוצה. אלרגיה לפניצילין הייתה קשורה ליותר ביקורים אצל רופאי משפחה (יחס סיכויים $OR\ 1.42\ [1.38-1.46]$, $p<0.001$), רופאי ילדים ($OR\ 1.1\ [1.07-1.14]$, $p<0.001$), ורופאים מומחים ($OR\ 1.21\ [1.19-1.24]$, $p<0.001$).

נצפתה אצלם גם עלייה בשימוש בקלינודמיצין ($OR\ 5.66\ [5.38-5.95]$, $p<0.001$), מקרולידיים ($OR\ 4.20\ [4.08-]$, $p<0.001$), וקינולונים ($OR\ 1.50\ [1.44-1.55]$, $p<0.001$).

מסקנה

תיעוד של אלרגיה לפניצילין נמצא קשור לעלייה בנטל על מערכת הבריאות ובעלויות, אך לא לעלייה בתמותה. מומלץ לגבש תוכניות רחבות לבחינת האלרגיה לפניצילין בקרב מטופלים אלה, מה שעשוי לשפר משמעותית את פרופיל השימוש באנטיביוטיקה ואת העלויות הנלוות.